

СЕКЦІЯ 2

“Фінансово-кредитні аспекти інтеграції вітчизняних підприємств в єдиний європейський фінансовий простір”

Бабій Б. С., ст. гр. ФСГм-11

Спасів Н. Я., к.е.н., доцент

РИЗИКИ В КОНТЕКСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ

У сучасних умовах господарювання подолання рецесії національної економіки лежить в площині ідентифікації та мінімізації ризиків усіх суб'єктів господарювання. Ризик супроводжує усі аспекти фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання та генерує різні фінансові загрози в контексті її здійснення. Механізм уникнення ризиків передбачає їх ідентифікацію, виокремлення причин виникнення та розробку ефективної системи їх подолання, враховуючи умови функціонування суб'єкта господарювання. Найбільш чисельні ризики супроводжують зовнішньоекономічну діяльність. В контексті вищезазначеного, ідентифікуємо та здійснимо класифікацію ризиків суб'єктів господарювання в контексті зовнішньоекономічної діяльності. На наш погляд, класифікація ризиків при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності суб'єктами господарювання повинна включати наступні види ризиків:

1. Макроризики, які пов'язані із економічною політикою держави в частині економічного розвитку, інвестиційного клімату та обслуговування зовнішнього боргу.

2. Мезоризики, до яких відносять:

– валютні ризики, пов'язані із небезпекою втрати грошових коштів внаслідок зміни курсу валюти в період між підписанням зовнішньоторговельної угоди і здійсненням платежу по ній;

– кредитні ризики, які виникають при небажанні однієї сторони погашати авансові платежі у випадку невиконання умов зовнішньоекономічної угоди;

– політичні ризики, базовані на зміні політичного курсу держави в частині націоналізації, реприватизації чи експропріації;

– контрагентські ризики, пов'язані із можливою ненадійністю партнера по зовнішньоекономічних операціях;

– митні ризики, в основі яких знаходиться неправильне митне оформлення товарів;

– ринкові ризики, пов'язані зі зміною кон'юнктури ринку, появою нових конкурентів, переорієнтацією споживачів.

3. Мікроризики, які поділяють:

- цінкові ризики, які ґрунтуються на невизначеності майбутньої цінової політики контрагентів на товари, що постачаються;
- інформаційні ризики, які пов’язані із можливістю отримання недостовірної інформації щодо діяльності контрагентів, їх фінансового стану, умов договору про зовнішньоекономічну діяльність;
- транспортні ризики, в основі яких знаходиться виконання умов договору по зовнішньоекономічній діяльності в частині транспортування товару;
- інноваційні ризики, які виникають при виробництві інноваційних продуктів, попит на які не вивчено.

Суб’єкти господарювання у практиці здійснення зовнішньоекономічної діяльності повинні вибудовувати стратегію мінімізації усіх видів ризиків, будуючи власну політику щодо управління ними. Саме управління ризиками дозволить сформуванню чіткого алгоритму дій у випадку настання непередбачуваних обставин. Цей алгоритм повинен включати наступні етапи (рис. 1).

Етапи управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності в частині ідентифікації, оцінювання та управління ризиками зводяться до пошуку методик уникнення та локалізації на початкових стадіях їх настання. Основними з них є страхування зовнішньоекономічних ризиків та хеджування валютних ризиків.

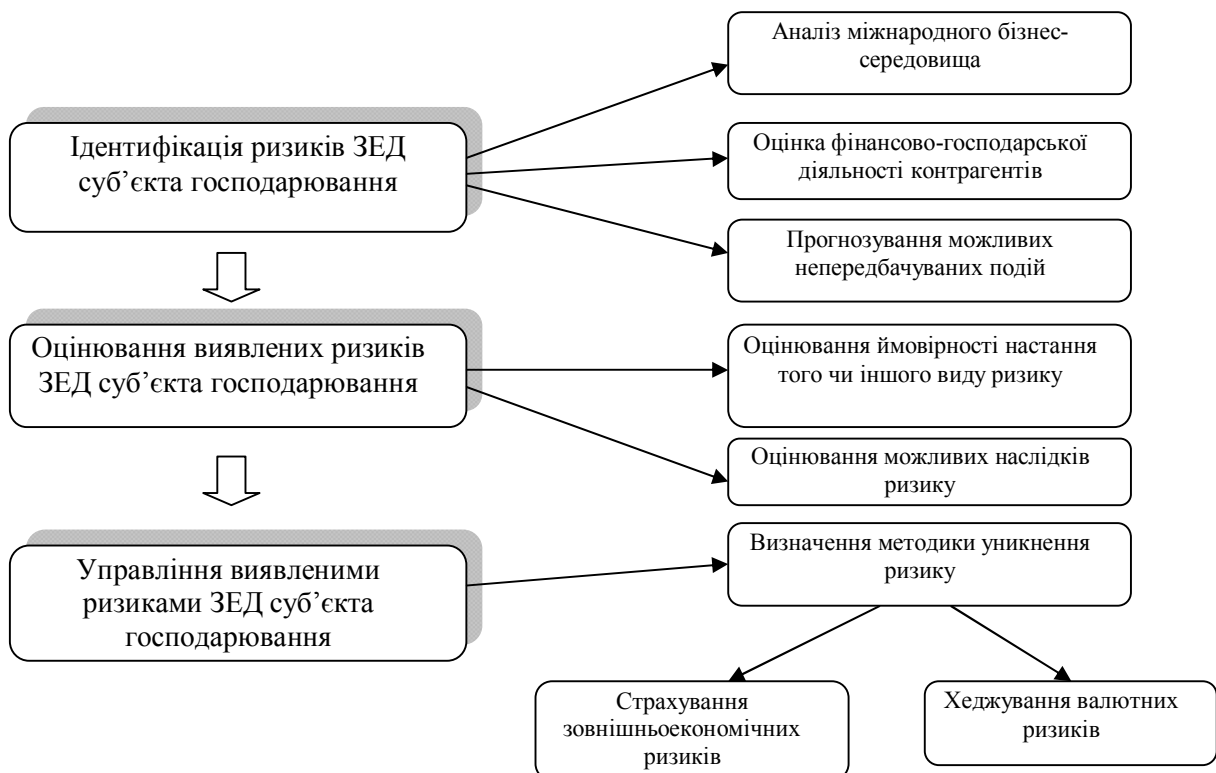

Рис. 1. Етапи управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності суб’єкта господарювання

Операція страхування базується на попередній виплаті премій за можливу компенсацію майбутніх збитків, незалежно від того, чи стануться ці збитки чи ні. У фінансовій діяльності страхування може застосовуватись до кредитного ризику, ризику банкрутства, ризику транспортування матеріальних цінностей, тоді як хеджування мінімізує виключно цінові ризики. Саме хеджування у контексті здійснення зовнішньоекономічної діяльності використовують експортери та імпортери для захисту майбутніх платежів від зміни валютних курсів, тобто валютного ризику.

Підводячи підсумки проведеного дослідження, можна зробити висновок, що кожен суб'єкт господарювання при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності повинен здійснити ідентифікацію ризиків за визначеними вище групами, здійснити їх оцінку, а потім по запропонованій схемі проводити управління, переслідуючи мету мінімізації ризиків та максимізації прибутку.

Література

1. Кубинець Ю. Ризики фінансової діяльності [Електронний ресурс] / Ю. Кубинець. – Режим доступу: www.library.tane.edu.ua/.
2. Кравчук О.М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. / О.М. Кравчук, В.П. Лещук. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 504 с.
3. Ніколайчук М.В. Оптимізація процесу оцінки ризиків сучасного підприємства / М.В. Ніколайчук // Вісник ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського. – 2010. – № 3 (47). – С. 109-115.
4. Ніколайчук М.В. Разработка механизма стратегического управления финансовыми рисками на предприятиях / М.В. Николайчук // Экономика и предпринимательство. – 2013. – № 2 (31). – С. 151-157.
5. Холт Р.Н. Основы финансового менеджмента: пер. с англ. / Р.Н. Холт. – М.: Изд-во «Дело», 2010. – 236 с.

Бабій Х. І., ст. гр. ФСГм-11

Письменна Т. В., к.е.н.

ОПТИМІЗАЦІЯ ФОРМУВАННЯ ГРОШОВИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Однією з головних проблем в управлінні підприємством є дефіцит грошових активів, що обмежує можливості його поточної та інвестиційної діяльності. Причиною цього дефіциту є, зазвичай, низька ефективність залучення і використання грошових коштів, обмеженість фінансових інструментів, технологій та механізмів, що застосовуються при цьому. Отже, одним з напрямків подолання дефіциту грошових активів є оптимізація формування грошових активів на підприємстві, яка б забезпечувала досягнення тактичних і стратегічних цілей його діяльності.